

نقش مدرسه در سلامت روان دانش آموزان

✓ باید توجه داشت در نظر گرفتن مدرسه تنها به عنوان یک محیط آموزشی با مجموعه ای از قوانین خشک انضباطی و تربیتی نمی تواند در برانگیختن انگیزه دانش آموزان به سوی علم و دانش موثر واقع شود.

مدارس همان گونه که در پرورش و شکوفایی استعداد دانش آموزان مهم ترین نقش را ایفا می کنند، در برقراری آرامش روانی، نشاط، سلامت روح و جسم آنان یا برعکس، افسردگی و گوشه گیری آن ها نیز دخیل اند. معلمان باید مانند والدین کودک یا حتی مهربان تر از آنان باشند.

دانش آموزی که متعلق به خانواده ای از هم گسیخته است، به یک تکیه گاه و پشتوانه مطمئن نیاز دارد. این چنین دانش آموزی ممکن است به علت احساس فقدان امنیت به آسانی به کسی اطمینان نکند و ناراحتی خود را بروز ندهد. به این ترتیب یا به دانش آموزی افسرده و منزوی تبدیل می شود یا با پرخاشگری و آزار و اذیت اطرافیان بر احساس درونی خویش غلبه می کند .

در چنین مواردی فقط یک مشاور مهربان و دلسوز می تواند با جلب اطمینان او به خود، مشکل او را جویا شده و این موجود بی پناه را از سرگردانی، دلهره و اضطراب نجات دهد.

مدرسه و دانش آموز

دانش آموزان پایه های متعدد تحصیلی از طبقات گوناگون اجتماع با فرهنگ ها، اعتقادات و آداب و رسوم خاص خانواده های خود به این مکان آموزشی قدم می گذارند. بنابراین شیوه برخورد و رفتار آموزگار و مشاور با توجه به روحیات و خلق و خوی آنان، باید متفاوت باشد.

برای تشویق دانش آموزان به فراگیری علم لازم است اخلاق نیکو و پسندیده نیز در کنار قوانین انضباطی مدرسه گنجانده شود. مهم ترین عاملی که سبب مشکل اخلاقی دانش آموز می شود، بی توجهی و طرد او از کانون خانواده و محیط مدرسه است. او هنگامی که خود را در میان انبوهی از انسان ها، تنها و بی کس احساس می کند ناگزیر می شود به افرادی روی آورد که برای او ارزش و اهمیتی قایل می شوند .

در بیشتر موارد متوسل شدن به گروه هایی در جامعه و یا بوجود آمدن روابطی خطرناک که هر از گاهی در دنیای مجازی خبر ناراحت کننده آن پخش می شود ، نتیجه همین سردرگمی و طردشدگی کودک است.

وضع روانی دانش آموز که حاصل تعامل و ارتباط متقابل او با محیط خانواده است، یکی از عوامل تعیین کننده وضع تحصیلی اوست. محیط خانواده چه از نظر اقتصادی و چه از نظر شیوه های تربیتی پدر و مادر، تاثیری انکارناپذیر در چگونگی حالت روانی و در نهایت وضع تحصیلی او خواهد داشت.

رشد دانش آموز، موفقیت تحصیلی

یک جنبه از تفاوت های فردی میان دانش آموزان از حیث عملکرد تحصیلی، تفاوت آنها در رشد طبیعی و متعادل جسمی است. برای مثال چنان چه دانش آموز از لحاظ بعضی جنبه های رشد جسمی عقب افتادگی داشته و یا دارای مشکلاتی باشد، طبیعی است که نمی توان انتظار داشت جریان تحصیلی خود را به طور عادی و طبیعی طی کند .

دانش آموزی که چشم ضعیف یا شنوایی ناقص دارد یا از لحاظ بدنی دچار خستگی زودرس می شود و یا به علت کمبود غذایی از جسم سالمی برخوردار نیست، چگونه می تواند در امر تحصیل فرد موفق باشد؟

در این جاست که آموزگاران باید متوجه تفاوت های فردی میان دانش آموزان باشند. پس همان گونه که والدین نباید فرزند خود را با فرزندان دیگرشان یا با سایرین مقایسه کنند، در مدرسه نیز مریبان نباید استعدادها و قابلیت های دانش آموزی را به دانش آموز دیگر متذکر شوند یا او را ملامت کنند.

اگر دانش آموزی در درسی ضعیف است یا هنگام بیان مطالب با لکنت زبان مواجه می شود، این امر همیشه دلیل بر عقب ماندگی او نیست. این دسته از دانش آموزان به محبت و رسیدگی بیشتر نیازمندند. به وجود آوردن پیوند دوستی میان آموزگار، دانش آموز، مشاور و خانواده موجب می شود که دانش آموز به راحتی مشکل خود را با مشاور مطرح کرده و از او راهنمایی بخواهد. در این صورت مشاور نیز به علت واقف بودن به ناراحتی دانش آموز می تواند در صدد کمک به او برآمده و با تشویق او به درس

خواندن و شرکت در فعالیت های درسی او را در زمره شاگردان موفق کلاس قرار دهد.

مشق شب

در محیط کلاس بار درسی شاگردان باید براساس توان و کشش دانش آموزان تنظیم شود.

باید دانست دانش آموزی که بیشتر وقت خود را به نوشتن تکلیف اختصاص می دهد نه تنها از نظر جسمی دچار خستگی می شود ، بلکه از لحاظ زمانی نیز با کمبود وقت مواجه شده و نمی تواند درس های خود را فرا گیرد .

تکالیف درس و مشق شب باید به اندازه ای باشد که دانش آموز ضمن پرداختن به آنها هم مطالب را بیاموزد و هم بتواند به سایر درس هایش رسیدگی کند. از طرفی، بازی و تفریح از جمله نیازهای ضروری دانش آموز است که لازم است اولیا و مربیان گرامی به آن توجه داشته باشند.

زیرا نقش آموزگار و مدرسه تنها پیشرفت تحصیلی و علمی دانش آموزان نیست ، بلکه باید نیمی از شخصیت دانش آموز را نیز شکل دهد .

برای برطرف کردن مشکلات عاطفی و درسی دانش آموزان باید میان والدین و مربیان مدارس و مشاورین ،همکاری متقابل وجود داشته باشد. تحقق چنین امری مستلزم انجام اقدامات زیر است:

- والدین باید وضعیت روحی، اخلاقی و اجتماعی دانش آموز در محیط منزل و سایر محیط های غیر آموزشی دیگر را برای مشاور مدرسه شرح دهند ،تا ضمن مطابقت دادن آن با رفتار وی در مدرسه به یک نتیجه کلی دست یابند.
- اگر بنا به دلایلی مانند از هم گسیختگی خانواده، امکان دسترسی به والدین وجود نداشته باشد، بهتر است پرونده شخصی و محرمانه دانش آموز در اختیار مشاور قرار داده شود تا ضمن بررسی آن، با مشکلات دانش آموز بهتر و بیشتر آشنا شده و درصد کمک به کودک بر آید.

پورصفر – مشاور تربیتی